

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Qui sint, qui de aduentu Dominici gaudeant, qui metuant, & de triplici
aduentu Domini, Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

1. Ioan. 1.
Ioan. 1.

Phil. 4.

Quemadmodum ex fructu arborum vicinam cognoscitis æstatem, ita ex ruina mundi prope cognoscite regnum Dei. Fructus namque vester, mundi ruina est. Quare enim mundus floret, quare germinat, quare fructum parit, nisi ut primo flos pereat, deinde germen, tandem fructus, postremo mundus quoque cum suo germine intereat? Illis autem transeuntibus, vobis appropinquabit regnum Dei. Nihil enim hic nascitur perpetuum, nihil stabile manet, nihil absque miseria perseverat beatum. Propterea filij, nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt. Nihil est in mundo vestrum, non estis vos de hoc mundo. Cadat, ruat, transeat mundus, & omnis concupiscentia eius. Vos diligite Dominum nostrum Iesum Christum, & aduentum eius: Hunc maximè, quo reformabit corpora infirmitatis vestræ, configurata corpori claritatis suæ.

Amen dico vobis, quia non præteribit generatio hæc, donec omnia fiant. Cælum & terra transibunt, verba autem mea non transibunt.

Aut generationem hanc carnalem Iudæorum intelligit, quæ non deficiet, quin alius alio semper moriente nascatur, successioque nascentium sit continua, donec hæc omnia euenerint. Aut quod ecclesiæ generatio filiorum ac fides nunquam vsque in finem deficiat. Afirmat autem hoc, modo suo consueto loquendi, Amen dico vobis, ac si diceret: In veritate hoc certissimum teneatis, potius cælum & terram transitura, quam verba mea aut imperfecta, aut manere non implenda. Non quod cælum & terra prorsus peribunt, sed quod iuxta hunc modum essendi, quem habet modo, peribit cælum terraque. Neque enim cælum iuxta hunc modum quo modo regitur, manebit, quia non mouebitur, & clarius quam modo erit: manebit tamen secundum suam substantiam essentiamque. Vos ergo filij ad Patrem vestrum cælestem aspirate, de mundi ruinis exultate, ut omnium electorum appropinquet redemptio, desiderate, ut omnes reformemur & impleamur gloria cælesti, per Dominum nostrum Iesum Christum, qui est benedictus in secula, Amen.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

Qui sint, qui de aduentu Domini gauderent, qui metuant, & de triplici aduentu Domini.

Respiciite & leuate capita vestra quoniam appropinquat redemptio vestra, Lucæ XXI. Si ea quæ præcedunt hæc verba filij, recolimus, inuenimus Dominum signa quædam nobis de mundi fine prænunciasse, quæ omnia tristia fore significantur & calamitosa. Propterea electos suos amicos, quibus mundus fastidio est, Dominus consolatur quoque, quod eorum appropinquet redemptio, utpotè qui cum hoc mundo non peribunt, sed ipsorum captiuitas, ipsorum ærumnæ, grauamina, tribulationesque finiètur. Absterget enim tunc Deus omnem lachrymam ab oculis Sanctorum suorum, quoniam priora, hoc est, luctus, dolor, clamor, mors, aliaque id genus tristia transibunt. Consolatur igitur eosdem, quoniam his fieri incipientibus appropinquet ipsorum redemptio: quomodo impijs quoque terrorem ediu-

Isaïa 1.
Apoc. 1.

ediuerso vult incuti, quod his eisdem fieri incipientibus, illorum finitur consolatio, pereuntibus his in quibus confidebant: incipit verò illorum desolatio ac mœror, qui perpetuus illis durabit. Manifestum itaque est, quibus pijsissimus Iesus formidanda seculi finem, quibus metuendum suū prædicat aduentum. Nempe his qui amici sunt huius seculi, qui filij sunt mundi, qui præsentia amant, qui à caducis his rebus grauatur ferunt separari. Nam Apostoli, electi quoque Dei omnes, quomodo tristarentur de fine mundi, cum in mundo haud aliter teneantur, quam in captiuitate constituti? Coguntur enim in mundo videre, coguntur audire, coguntur denique tractare, quæ inuiti audiunt, vident & tractant, imò quæ secundum Dei voluntatem odiunt. Quicquid enim mundus iactat, quicquid miratur & amat, hoc ipsi vilipendunt & spernunt. Quamobrem ipsi quoque rursus à mundo spernuntur & odiuntur.

Dicit itaque Dominus electis suis: His fieri incipientibus, respicite & leuate capita vestra. Mœrentium, oppressorum ac calamitosorum est oculos, & caput ad humum desistere. Quare liberationis, consolationisve, si illis oriri spes cœperit, subito animæ quiore facti, & oculos & capita erigunt.

Multos variosque hic in mundo Deus habet amicos, & plerunque aded amicorum
Dei secreto-
rum diuersi-
tas. secretos, vt sæpenumerò, qui in delicijs, qui in felicitate huius mundi versari videntur, in tribulatione siue mentis, siue corporis sint maxima constituti. Multi enim qui florere videntur in mundo, aded premuntur à mundo in omnibus ipsis aduersario, vt licet in exteriori homine, circa eos appareat, videaturque mundi schema, in eorum tamen cordibus iam aruit. Sciunt hoc non pauci, ijs scilicet qui in medio viuunt mundi, nec à mundo se excutere possunt, viuentes sub necessitatibus mundi in angustia cordis, quibus nullam parit mundus consolationem, sed (vt dixi) necessitatem & pressuram. Hi reuera (quamuis sæpè aliter, hoc est, indignè iudicentur) non sunt filij seculi huius, sed sunt de horum numero, quibus ex fine mundi appropinquat eorum redemptio.

Hæc dixerim filij idcirco, ne quispiam fratrem suum iudicet propter ea quæ in exteriori videntur homine. Multiples enim variaque crux est hominum, præcipue quæ foris non videtur. Sed quotquot sunt, illis prædicat Dominus: quoniam appropinquat redemptio vestra. Quasi diceret: Nò semper in pressura angustia bitur cor vestrum, nec vos odio semper mundus habebit, nec erit vt diutius filijs huius mundi sitis in derisum, & similitudinem improprij. Siquidem cum mundi videritis finem, etiam exilij calamitatumque vestrarum finem adesse gaudete. Leuate igitur capita vestra, spem resumite, quoniam prope est redemptio vestra, soluetur captiuitas, apparebit patria tantoperè desiderata. Heu filij, cur in captiuitate, & exilio hic positi captiuitatem, & exilium amamus? Cur hinc separamur tam inuiti? quãdoquidem his qui Deum amant, erit egressus eorum redemptio, erit libertas, erit pax & securitas, cum ediuerso vita hæc præsens, seruitus & calamitas, labor sit & afflictio spiritus. Verum ô beatos illos captiuos, beatos afflictos, quos mala mundi perturbantia non perturbant, qui animas nouerunt suas possidere in patientia, O felices, inquam, eos quos nihil nisi læsa conscientia, nihil præter Dei offensionem contristat. Hi sunt qui in hoc mun-

do viuunt quidem, de mundo tamen non gaudent, qui in mundo sustinent pressuram, vt in solo vero Deo confidentes gaudeant, quorum studium, quorum amor, quorum læticia solus est Christus Dominus noster. Præcessere nos horum multi ad patriam, qui olim in exilio constituti, ludibria & verbera experti, in super & vincula & carceres. Lapidati sunt, secti sunt, in occisione gladij mortui sunt. Ecce beatificamus eos qui sustinuerunt. Salutiferum nobis tam vitæ quam mortis suæ reliquerunt odorem, non verbis tantum, verum opere & virtute etiam nobis clamant: *Nolite diligere mundum neque ea quæ in mundo sunt.* Transit enim mundus & concupiscentia eius. Item: Qui vult amicus esse huius seculi, inimicus Dei constituetur. Quis hic non videt filij, quam præstet Dei habere amicitiam, quam mundi? esse Dei filium, Dei amicum, quam seculi? Stipendia enim peccati (quæ administrat mundus) mors: gratia autem (quam habemus per Christum) vita æterna est. Estote igitur filij prudentes, & vigilate in orationibus. Vigilare, non in ebrietatibus aut comestationibus, non in cubilibus & impudicitijs, non in mundi leuitatibus (quam vigiliam Apostolus somnum, id est, Dei obliuionem vocat, dicens: Hora est iam nos de somno surgere) sed in orationibus contra aduersarium nostrum diabolum, qui tanquam leo rugiens circuit, quærens quem deuoret. Vigilemus contra tela illius nequissima, scilicet contra superbiam, inuidiam, temulentiam, crapulam, luxuriam, cenodoxiam, auaritiam. Recolamus quod aduenæ duntaxat & peregrini sumus super terram. Neque enim nostra hæc est patria, nec manentem hic habemus ciuitatem in terra, propterea non seculi, sed regni cælestis ciues sumus. Ad modicum hic incolæ sumus & viatores, quorum est mundum transire, non in mundo quiescere. Gaudeant hic igitur quorum est mundus patria, qui solum hoc quod breue & momentaneum est, felicitatis habebunt. Nostrum qui in captiuitate sumus constituti, non est gaudere de carcere, sed gemere, aspirare quæ ad nostri redemptionem. Nostrum est die nocteque votis supplicibus ad Patrem clamare, ad eius ianuam pulsare, vt aliquando ad fenos introducat, orare. Hoc desiderium ad eum nobis debet esse cordi, ad eum in animo fixum, ad eum perpetuum, tam potens atque vehemens, vt quid interea iuxta nos mundus agat, non aduertamus, hoc est, vt nihil pensi habeamus, à mundo siue beatificari, siue vituperari, exorsum haberi an diligere. Conuenit quoque, nos nec pro honore contendere, nec pro diuitijs rixari, sed ne latari quidem pro temporalibus bonis, quin potius aduentum Christi in silentio præstolari, auscultare ad vocem præconis dicentis: *Ecce sponsus venit, exite obviam ei.* O quam beati sunt illi, qui hanc vocem læti securique audiunt. Omnibus enim nobis (quod sub typo parabolaquæ decem virginum, quarum quinque prudentes & quinque erant fatuæ) audire contingeret media nocte, id est, hora qua non putabimus: Ecce sponsus venit, exite obviam ei. Ad hanc vocem alij trepidabunt, alij exultabunt. Quomodo enim in magna domus familia, si Dominus qui ali quanto fuerit tempore à domo absens, aduenire prædicetur, de familia quidam, puta qui Domino fuere fideles, & qui Domini amant desiderant quæ aduentum, gaudent: alij tristantur, vt potè serui pigri, inobedientes, & qui peccauerunt in Dominum. Ideo autem tristantur, quia neque consolationem à Domino, neque laudem

merue-

Hebr. 11.
Iacob. 5.

1. Ioan. 2.

Iacob. 4.

Rom. 6.

1. Pet. 4.

Roma. 13.

Ibidem.

1. Pet. 5.

Eph. 6.

Psal. 38.

Hebr. 13.

Eph. 2.

Gaudere qui-
nam in hoc
seculo pos-
sunt.

Math. 25.

Similitudo.

meruerunt præuaricatores. Expectant itaque Dominum tristes, à quo sciunt se castigandos, non remunerandos.

Mulier adultera non gaudet de sui mariti aduentu: porro fidelis & casta coniunx vehementer, ubi adesse maritus nunciatur, exultat. Sic qui de aduentu Domini non lætatur, signum est eum ita vixisse, vt magis formidet iudicem quam vt sentiat consolatorem. Mallet igitur Dominum nunquam venturum, ne dare illi pœnas cogere.

Itaque tu vis gaudere de aduentu Christi? Esto bonus & fidelis, & erit tibi Christi aduentus gaudium. Quamuis enim aduentus eius ille in carne olim præterierit, est tamen aduentus adhuc alius Christi futurus, quo veniet ad iudicium, siue ad mortem. Licet enim inter vtrunq; nonnulli distinguant, quasi alius ad iudicium particulare, alius sit aduentus ad iudicium vniuersale, hic tamen pro vno accipimus. Si enim circa mortem in iudicio illo (vt vocant) particulari fueris liber & absolutus, in iudicio extremo, quod vniuersale dicunt, pariter stabis à timore immunis. Triformis igitur Christi est aduentus. Primus est aduentus in carnem. Hic fuit mansuetus & pius, misericordia nimirum & pietate plenus. Venit enim filius hominis colligere, non dispergere. Venit misereri & parcere. Venit in mundum non vt iudicet mundum, sed vt saluetur mundus per ipsum. Quod vt nobis ostenderet Ecclesia, in multis hodiè locis idem legitur Euangelium quod in die palmarum consuevit legi: *Dicite filie Sion quia rex tuus venit tibi in suauitate, sedens super asinam.* Verè mansuetus, qui se ipsum quoque venisse testatur, non propter iustos, sed vt peccatores vocaret ad penitentiam. Eos nimirum peccatores, qui se peccatores & agnoscunt & arguunt. Huiusmodi enim peccatoribus se pius, benignus, exhibuit & affabilem. Cum huiusmodi manducauit & bibit, adeoque se illis exhibuit non modo propitium, verum etiam familiarem, vt à pharisæis publicanorum amicus criminaretur. Quo palam ostendit se in hunc venisse mundum, vt saluum faceret quod perierat. Itaque huius aduentus celebratio, nihil aliud est, quam diuinæ incarnationis commemoratio, gratiarumque actio & laus. Admonemur enim gratitudinis tantum beneficium recolentes, quo ex ingenti calamitate ac miseria erepti sumus. Admonemur deinde desiderij atque expectationis sanctorum patrum expectantium in lybbo, qui non minus patientia longanimi, quam ardenti desiderio expectarunt Christi aduentum. Hic nostra ò filij accusatur tepiditas, nostra frigiditas, seu inertia damnatur, qui de Christi aduentu fermè nihil exultamus. Hi enim patres de Christi aduentu certi, multis desiderijs tempus incarnationis eius, eius passionis, suæque redemptionis expectabant. Nos multò sumus certiores facti, siquidem Christi incarnationem, nostri redemptionem, & quicquid præterea antiqui credebant futurum, nos credimus consummatum & impletum. Quanto ergò quod factum ac præteritum est, creditur certius, eo quod adhuc restat, speraturque futurum, tanto nos certiores, quam patres fuere antiqui, sumus in fide.

Deinde quicquid ipsi post longissimam captiuitatem, postquæ multorum annorum curricula erant accepturi, nos, modo illis fide & opere pares fuerimus, aut saltem eos fuerimus imitati, mox post mortem absque vlla diu-

D turniori

Math. 11.

turniori captiuitate recipimus. Illis nil contulit quæuis iustitia vt cælum intrarent, antequam filij Dei sanguine forent reconciliati, adeo vt Ioannes quoque Baptista, quo maior surrexit sanctorum nemo, lymbum ingredi, expectareque, dum consummata foret humani generis redemptio, cogretur. Nos mox vt à corpore egredimur, nisi propria nos culpa purganda remoretur, beatitudo plena recipit. Nihilominus sumus gratiores Deo, nec gratias agimus Deo tantas pro beneficio quod factum est, quantis illi desiderijs ac votis vt fieret, impetrarunt.

Aduentus
Christi ecclē-
dus quam sit
homini ne-
cessarius.

Cum igitur idem sit præstitum beneficium ex Dei incarnatione tam his qui præcesserunt, quam istis qui Christi sunt incarnationem sequuti (Nempe vt is qui in captiuitate expectabant, plena daretur liberatio: istis verò ne captiuitatem cogentur ingredi, libertas: & maius sit captiuitatem non ingredi, quam à captiuitate, quam diu perpeffus es, liberari) quare tam parua deuotione hoc Christi beneficium, id est, eius incarnationem celebramus? Est alius aduentus, in mentem hominis scilicet, Hic adeo est vnicuique ad salutem necessarius, vt sine ipso primus aduentus nemini proficit. Quisquis enim Christum non receperit in mentem, huic non ad salutem, sed ad damnationem erit Dei incarnatio. Dei enim beneficijs non vt, & ingratum esse, damnabile est. Hic aduentus quotidie agitur. Quotidie enim mentibus humanis Christus illabitur, & quotidie parandus illi est locus. Propter hunc aduentum in epistola admonemur de somno, hoc est, de peccato surgere. Habet enim somni similitudinem peccatum. Quomodo enim

Rom. 11.

Peccatum vt
hibeat som-
ni similitudi-
nem.

Rom. 13.
Eru. 6.

somnus vsu hominem priuat rationis, quomodo eum nihil percipere, sentireque facit, ita peccatum quoque facit. Quapropter scriptum est: *Traxerunt me. & ego non sensi, vei b. rauerunt me. & ego non dolui.* Trahitur reuera à diabolo peccator, nec tamen pessimi dæmonis tractum sentiens, sequitur vt bos ad victimam. Spontè enim se homo ante diabolo subijcit, quam in illum quicquam possit diabolus. Veruntamen potestate in eum semel accepta, victo durius imperat. Ah filioli, adueniat Dominus noster Iesus Christus in nos, atque illustratione aduentus sui, hoc est, vifirationis spiritus sui, in nobis destruat opera Satanæ, vinculaque quibus ille nos constrinxit, soluat.

Captus vin-
ditur que à di-
abolo quis
fit.

Credite filij non leuem esse rem captum teneri à diabolo hominem ac vincetum, quomodo vos estis omnes, quotquot in mortali detinemini peccato, quotquot in voluntate perseveratis mala, agendi aliquid, quod sit peccatum mortale. Continud enim ceruicem vobis frangeret, & animam è corpore extrusam mergeret in inferni abyssum, idque meritò ac iure faceret (quod illi etiam nonnunquam à Deo conceditur) nisi Dei id benignitas vetaret, ad poenitentiam te expectans, atque saluare, non damnare cupiens. *Nolo enim, inquit, mortem peccato-ri, sed vt conuertatur & viuat.* Sed audi quid Apostolus tibi clamet: An ignoras, quia benignitas Dei ad poenitentiam te adducit? Tu verò secundum duritiam tuam, & impoentens cor, thesaurizas tibi iram in die iræ, & reuelationis iusti iudicij Dei, qui reddet vnicuique secundum opera eius. Deus quidem te misericorditer expectat, at tu hac expectatione abuteris, thesaurizans tibi iram. Verissime igitur dixit quidam: Misericordix Domini, quod non sumus consumpti. Multæ enim sunt miserationes eius. Nos tamen quasi in somno ambularemus, & perindè ac si essemus secu-

Ezech. 8.

Roma. 11.

Thren. 1.

ri, quo-

ri, quomodo qui dormiunt, securos se putant, quia periculum nullum sentiunt, ita nihil solliciti sumus, nihil timemus, nihil denique agimus pro salute nostra, cum reuera magna opus est nobis sollicitudine, ingenti pauore, quandoquidem quis amore odiove dignus sit, prorsus nescimus. Conscientia tamen nostra inferno nos obnoxios (si iuste nobiscum ageretur iuxta demerita nostra) clamat. Quotus enim in nobis est nostrum, qui non semel victus sponte succubuerit diabolo? Quotus qui nunquam peccauerit mortaliter? Quis baptismi gratiam innocentiamque sibi à Christo coemptam hactenus seruauit? Vereor profecto filij, ex adultis neminem, aut per paucos esse huiusmodi. Si qui tamen sunt, gaudeant super misericordia Domini, quæ nisi eos custodisset, innocentes non essent, sed essent vt reliqui nos omnes, pabulum & esca gehennæ ignis. Et quomodo læti atque securi in tantis periculis merito non diceremur dormire?

Eccle. 9.

Euigilate igitur filij, quoniam hora est iam nos de somno surgere. Haudquaquam diutius est nobis expectandum, sed hac hora cor, mens omnesque cum animi, tum corporis vires à peccato auertendæ, & ad Deum sunt conuertendæ. Hodie incipiamus nos corrigere (cras enim an nobis vita superfit, incerti sumus) Hodie de somno euigilantes, ad Deum nos conuertamus, atque Domini aduentui præparemus locum. Tertius est aduentus ad iudicium. De iudicio hoc nouissimoque die, quo extremum agetur iudicium, Christus Caiaphæ respondit adiuranti: Videbitis filium hominis venientem in nubibus cæli. Qui itaque secundum aduentum gustauit, & perseverans vsque ad mortem, de hoc mundo absque mortali peccato, siue in gratia Dei exiuit, securus videbit Christi vltimum aduentum ad iudicium. Gaudeat igitur filij quicumque hic estis in pressura, quicumque paupertate, afflictione, persecutionibus, arumisque hic opprimimini, quia pressura ipsa, quam fertis, vobis prænunciat, quoniam prope est redemptio vestra in Christo Iesu.

Rom. 13.

Tertius Aduentus ad iudicium, Matth. 26.

DOMINICA III. ADVENTVS DOMINICI,
Epistola B. Pauli Apostoli, ad Philippenfes IV.

Gaudete in Domino semper. Iterum dico, gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus, Dominus enim prope est. Nichil solliciti sitis, sed in omni oratione & obsecratione, cum gratiarum actione, petitiones vestrae innotescant apud Deum. Et pax Dei, quæ exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra & intelligentias vestras, in Christo Iesu Domino nostro.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Obseruauit Ecclesia, vt in his diebus aduentus Domini epistola semper legatur, quæ memoriam aduentus habeat Dominici, vel in carnem, vel ad iudicium. Quamobrem hodie quoque hac vitur epistola, quæ aduentum Domini vicinum, ac prope esse nobis significet. In hac autem epistola crebreus nos admonet gaudere Apostolus, haud dubium, quod in libertatem filiorum Dei vocati sumus. Siquidem cum non omne gaudium sit iustorum, nec parum, quo quis exulter gaudio, referat, ne putemus in ho-

Iacob. 1.